Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

16. september 2015 *

»Præjudiciel forelæggelse — samarbejde på det civil- og handelsretlige område — forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter — forordning (EF) nr. 1393/2007 — artikel 8 — nægtelse af at modtage dokumentet — manglende oversættelse af et af de fremsendte dokumenter — manglende vedlæggelse af standardformularen i bilag II til forordningen — virkninger«

I sag C-519/13,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Anotato Dikastirio Kyprou (Cypern) (Republikken Cyperns højesteret) ved afgørelse af 13. september 2013, indgået til Domstolen den 27. september 2013, i sagen

Alpha Bank Cyprus Ltd

mod

Dau Si Senh,

Alpha Panareti Public Ltd,

Susan Towson,

Stewart Cresswell,

Gillian Cresswell,

Julie Gaskell,

Peter Gaskell,

Richard Werham,

Tracy Wernham,

Joanne Zorani,

Richard Simpson,

har

* Processprog: græsk.

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano, og dommerne S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger og F. Biltgen (refererende dommer),

generaladvokat: M. Wathelet

justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 27. november 2014,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Alpha Bank Cyprus Ltd ved solicitors R. Garcia og B. Sigler, barristers B. Kennelly og P. Luckhurst samt dikigoroi P.G. Polyviou, E. Florentiadou og G. Middleton

— Dau Si Senh, Susan Towson, Stewart og Gillian Cresswell, Julie og Peter Gaskell, Richard og Tracy Wernham, Joanne Zorani, Richard Simpson samt Alpha Panareti Public Ltd ved dikigoroi K. Koukounis, G. Koukounis og C. Zanti

— den cypriotiske regering ved D. Lysandrou og N. Ioannou, som befuldmægtigede

— den tyske regering ved T. Henze, J. Kemper og D. Kuon, som befuldmægtigede

— den græske regering ved G. Skiani og M.I. Germani, som befuldmægtigede

— den spanske regering ved M.J. García-Valdecasas Dorrego, som befuldmægtiget

— den østrigske regering ved C. Pesendorfer, som befuldmægtiget

— Europa-Kommissionen ved M. Condou-Durande og A.-M. Rouchaud-Joët, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 22. januar 2015,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (»forkyndelse af dokumenter«) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 (EUT L 324, s. 79).

2 Denne anmodning er blevet fremsat inden for rammen af syv tvister mellem Alpha Bank Cyprus Ltd (herefter »Alpha Bank«), der er en bankvirksomhed med hovedsæde i Cypern, på den ene side, og på den anden side henholdsvis Dau Si Senh, Susan Towson, Stewart og Gillian Cresswell, Julie og Peter Gaskell, Richard og Tracy Wernham, Joanne Zoranim og Richard Simpson, der alle har fast bopæl i Det Forenede Kongerige (herefter »de appelindstævnte i hovedsagerne«), samt Alpha Panareti Public Ltd, der er et cypriotisk selskab, som havde kautioneret for de af de syv appelindstævnte i hovedsagerne indgåede realkreditlån vedrørende betaling af restgælden af dette lån.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Anden og sjette til tolvte betragtning til forordning nr. 1393/2007 angiver bl.a.:

»(2) For at det indre marked kan fungere tilfredsstillende, er det nødvendigt at forbedre og fremskynde fremsendelsen af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager til forkyndelse mellem medlemsstaterne.

[…]

(6) En effektiv og hurtig afvikling af de civilretlige procedurer kræver, at retslige og udenretslige dokumenter fremsendes direkte og ved hjælp af hurtige midler mellem de af medlemsstaterne udpegede lokale instanser. […]

(7) En hurtig fremsendelse forudsætter, at alle egnede midler anvendes, dog under overholdelse af visse krav vedrørende det modtagne dokuments læselighed og pålidelighed. En sikker fremsendelse kræver, at det fremsendte dokument ledsages af en formular, som skal udfyldes på det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet eller på et andet sprog, som accepteres af den modtagende medlemsstat.

(8) Denne forordning bør ikke finde anvendelse på forkyndelse af et dokument over for en parts godkendte repræsentant i den medlemsstat, hvor retssagen finder sted, uanset partens bopæl.

(9) Forkyndelse af dokumenter bør foretages hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest en måned efter, at den modtagende instans har modtaget dokumentet.

(10) For at denne forordning kan fungere efter hensigten, bør det kun i undtagelsestilfælde være muligt at nægte at forkynde dokumenter.

(11) For at forenkle fremsendelse og forkyndelse af dokumenter mellem medlemsstaterne bør de formularer, der er fastlagt i bilagene til denne forordning, anvendes.

(12) Den modtagende instans bør under anvendelse af formularen give adressaten skriftlig underretning om, at han kan nægte at modtage det dokument, der skal forkyndes, i forbindelse med forkyndelsen eller ved at returnere dokumentet til den modtagende instans senest en uge efter, hvis det ikke er affattet enten på et sprog, som han forstår, eller på det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet. Denne bestemmelse bør også finde anvendelse på den efterfølgende forkyndelse, hvis adressaten har gjort brug af sin ret til at nægte at modtage dokumentet. […] Det bør fastsættes, at forkyndelsen af det dokument, der nægtes modtaget, kan afhjælpes ved at forkynde en oversættelse af dokumentet for adressaten.«

4 Denne forordnings artikel 1, der definerer forordningens anvendelsesområde, bestemmer i stk. 1:

»Denne forordning finder anvendelse i civile og kommercielle sager, hvor et retsligt eller udenretsligt dokument skal sendes fra en medlemsstat til en anden for at blive forkyndt dér. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender eller statens ansvar for handlinger og undladelser under udøvelse af statsmagt (acta jure imperii).«

5 I henhold til nævnte forordnings artikel 2 udpeger medlemsstaterne de »fremsendende instanser«, der er kompetente til at fremsende retslige og udenretslige dokumenter, som skal forkyndes i en anden medlemsstat, samt de »modtagende instanser«, der er kompetente til at modtage sådanne dokumenter fra en anden medlemsstat.

6 Samme forordningens artikel 4 fastsætter:

»1. Retslige dokumenter fremsendes direkte og hurtigst muligt mellem de instanser, der er udpeget i medfør af artikel 2.

2. Fremsendelse af dokumenter, anmodninger, bekræftelser, modtagelsesbeviser, attester og alle andre papirer mellem fremsendende og modtagende instanser kan ske på enhver egnet måde, forudsat at indholdet af det modtagne dokument er en tro gengivelse af det afsendte dokument, og at alle angivelser på dokumentet er let læselige.

3. Det dokument, der ønskes fremsendt, skal ledsages af en anmodning udfærdiget under anvendelse af formularen i bilag I. Formularen skal udfyldes på modtagerstatens officielle sprog eller, hvis der er flere officielle sprog i den pågældende medlemsstat, på det officielle sprog eller et af de officielle sprog på det sted, hvor forkyndelsen skal finde sted, eller på et andet sprog, som modtagerstaten har meddelt, at den kan acceptere. […]

[…]«

7 Artikel 5 i forordning nr. 1393/2007 har følgende ordlyd:

»1. Rekvirenten skal af den fremsendende instans, som han overdrager dokumentet til med henblik på fremsendelse, underrettes om, at adressaten kan nægte at modtage dokumentet, hvis det ikke er affattet på et af de i artikel 8 omhandlede sprog.

2. Rekvirenten afholder eventuelle udgifter til oversættelse, der er påløbet forud for dokumentets fremsendelse […]«

8 I henhold til denne forordnings artikel 6, stk. 1, sender den modtagende instans ved modtagelsen af et dokument snarest muligt og under alle omstændigheder senest syv dage efter modtagelsen på den hurtigst mulige måde den fremsendende instans et modtagelsesbevis under anvendelse af formularen i bilag I.

9 Nævnte forordnings artikel 7 bestemmer:

»1. Den modtagende instans forkynder dokumentet eller lader det forkynde enten i overensstemmelse med modtagerstatens lovgivning eller på den særlige måde, som den fremsendende instans har anmodet om, medmindre denne måde er uforenelig med modtagerstatens lovgivning.

2. Den modtagende instans træffer alle nødvendige foranstaltninger, for at dokumentet kan forkyndes hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest en måned efter modtagelsen. […]«

10 Samme forordnings artikel 8 med overskriften »Mulighed for at nægte at modtage dokumentet« bestemmer følgende:

»1. Den modtagende instans underretter under anvendelse af formularen i bilag II adressaten om, at han kan nægte at modtage det dokument, der skal forkyndes, i forbindelse med forkyndelsen eller ved at returnere dokumentet til den modtagende instans senest en uge efter, hvis det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til et af følgende sprog:

a) et sprog, som adressaten forstår, eller

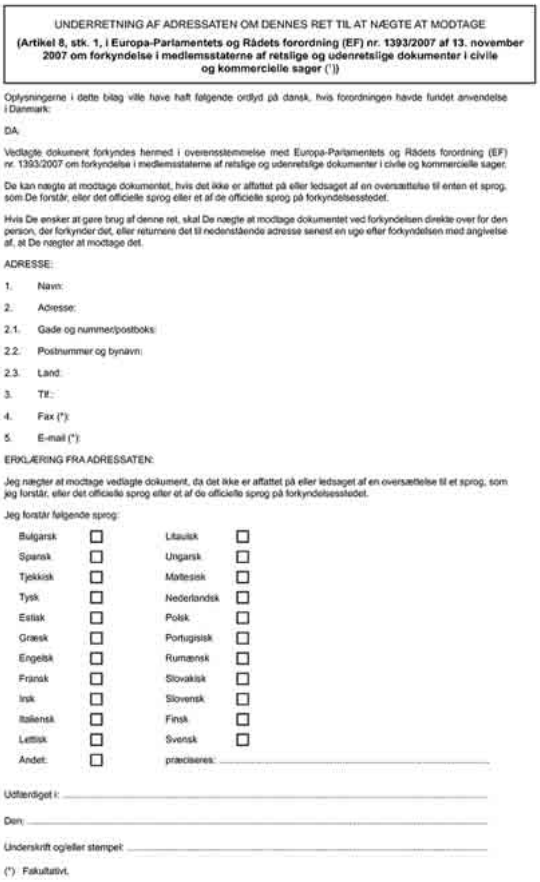
b) modtagerstatens officielle sprog eller, hvis der er flere officielle sprog i den pågældende medlemsstat, det officielle sprog eller et af de officielle sprog på det sted, hvor forkyndelsen skal finde sted.

2. Har den modtagende instans fået oplyst, at adressaten nægter at modtage dokumentet, jf. stk. 1, underretter den straks den fremsendende instans herom under anvendelse af den i artikel 10 omhandlede formular og returnerer anmodningen og de dokumenter, der ønskes oversat, til den fremsendende instans.

3. Har adressaten nægtet at modtage dokumentet, jf. stk. 1, kan forkyndelsen af dokumentet afhjælpes ved, at dokumentet forkyndes for adressaten i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning ledsaget af en oversættelse til et af de i stk. 1 omhandlede sprog. I så fald er datoen for dokumentets forkyndelse den dato, på hvilken dokumentet ledsaget af oversættelsen forkyndes i overensstemmelse med modtagerstatens lovgivning. Hvis et dokument i henhold til en medlemsstats lovgivning skal forkyndes inden for en bestemt frist, er den dato, der gælder i forhold til rekvirenten, dog den, på hvilken det oprindelige dokument blev forkyndt […]

[…]«

11 Standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007 er udformet på følgende måde:

UNDERRETNING AF ADRESSATEN OM DENNES RET TIL AT NÆGTE AT MODTAGE

(Artikel 8, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (*))

Oplysningerne i dette bilag ville have haft følgende ordlyd på dansk, hvis forordningen havde fundet anvendelse i Danmark:

DA

Vedlagte dokument forkyndes hermed i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager.

De kan nægte at modtage dokumentet, hvis det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til enten et sprog, som De forstår, eller det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet.

Hvis De ønsker at gøre brug af denne ret, skal De nægte at modtage dokumentet ved forkyndelsen direkte over for den person, der forkynder det, eller returnere det til nedenstående adresse senest en uge efter forkyndelsen med angivelse af, at De nægter at modtage det.

ADRESSE:

1. Navn:
2. Adresse:
2.1. Gade og nummer/postboks:
2.2. Postnummer og bynavn:
2.3. Land:
3. Tlf.:
4. Fax (*):
5. E-mail (*):

ERKLÆRING FRA ADRESSATEN:

Jeg nægter at modtage vedlagte dokument, da det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til et sprog, som jeg forstår, eller det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet.

Jeg forstår følgende sprog:

Bulgarsk	☐	Litauisk	☐
Spansk	☐	Ungarsk	☐
Tjekkisk	☐	Maltesisk	☐
Tysk	☐	Nederlandsk	☐
Estisk	☐	Polsk	☐
Græsk	☐	Portugisisk	☐
Engelsk	☐	Rumænsk	☐
Fransk	☐	Slovakisk	☐
Irsk	☐	Slovensk	☐
Italiensk	☐	Finsk	☐
Lettisk	☐	Svensk	☐
Andet:	☐	præciseres:	

Udfærdiget i: _____

Den: _____

Underskrift og/eller stempel: _____

(*) Fakultativt.

12 Artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007 fastsætter:

»Når formaliteterne i forbindelse med forkyndelsen af dokumentet er opfyldt, udfærdiges der under anvendelse af formularen i bilag I en attest som bevis for forkyndelsen, og attesten sendes til den fremsendende instans […]«

13 Denne forordnings artikel 19, stk. 1, fastsætter, at når en stævning eller et tilsvarende dokument har skullet sendes til en anden medlemsstat med henblik på forkyndelse efter denne forordning, og sagsøgte ikke er mødt, må dommeren ikke afgøre sagen, før det er fastslået, at det indledende processkrift i sagen er forkyndt ved anvendelse af en af de fremgangsmåder, der har hjemmel i modtagerstatens lovgivning, eller at dette dokument faktisk er afleveret til sagsøgte eller på hans bopæl i overensstemmelse med en anden fremgangsmåde, som har hjemmel i denne forordning, og at fremsendelsen i hvert af disse tilfælde har fundet sted i så god tid, at sagsøgte har kunnet varetage sine interesser under sagen.

Cypriotisk ret

14 Den civile retsplejelovs artikel D.48 bestemmer bl.a.:

»12. Enhver retsafgørelse er fra den dato, den er truffet, bindende for den person, på hvis begæring den er truffet, og for alle de parter i sagen, som en meddelelse om begæringen er blevet behørigt forkyndt for. Når en hvilken som helst part i sagen ikke har fået forkyndt meddelelsen om begæringen på behørig vis, bliver en sådan retsafgørelse bindende for denne fra datoen for forkyndelsen for ham af en bekræftet genpart af begæringen.

13. Forkyndes der i medfør af nærværende regler en retsafgørelse, som er truffet efter en ensidig begæring, forkyndes samtidig også den ensidige begæring tillige med den beedigede erklæring som eventuelt har ledsaget den.«

Tvisten i hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål

15 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at Alpha Panareti Public Ltd har solgt fast ejendom beliggende på cypriotisk område til de appelindstævnte i hovedsagerne. Ejendommene blev erhvervet ved hjælp af realkreditlån ydet af Alpha Bank.

16 Med henblik på at opnå betaling af restgælden på hvert af de ydede lån har Alpha Bank for en cypriotisk ret indstævnet såvel de appelindstævnte i hovedsagerne som sælgeren, der havde kautioneret for hvert af lånene ved at optage lån i ejendommene.

17 Eftersom de appelindstævnte i hovedsagerne havde fast bopæl i Det Forenede Kongerige, afsagde den cypriotiske forelæggende ret efter fremsættelse af en (ensidig) begæring fra Alpha Bank en kendelse om forkyndelse af stævningen for køberne uden for det cypriotiske område i henhold til bestemmelserne i forordning nr. 1393/2007.

18 Følgende dokumenter er således blevet forkyndt for de indstævnte i hovedsagerne:

— en bekræftet genpart af stævningen og af en meddelelse herom (»notice of writ«), både på græsk og på engelsk

— en bekræftet genpart af den retslige kendelse om forkyndelsen uden for Cypern, udelukkende på græsk, og

— en bekræftet genpart af den beedigede erklæring fra oversætteren om, at vedkommende har oversat stævningen korrekt til engelsk.

19 De appelindstævnte i hovedsagerne gav, under erklæring om at give møde under protest, møde for den cypriotiske ret i første instans for at nedlægge påstand om annullation af forkyndelsen, idet de gjorde gældende, at denne ikke opfyldte betingelserne i artikel 8 i forordning nr. 1393/2007 og i den cypriotiske civile retsplejelovs artikel D.48, regel 13, eftersom der ikke var sket forkyndelse af følgende dokumenter:

— en kopi af den ensidige begæring i henhold til nævnte artikel D.48, regel 13

— en engelsk oversættelse af kendelsen om forkyndelsen uden for Cypern

— standardformularen som omhandlet i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007 og

— en forklarende skrivelse til de dokumenter, der skulle forkyndes.

20 Det fremgår af de sagsakter, der er blevet fremlagt for Domstolen, at det af den ovennævnte retslige kendelse, som tillader forkyndelse og indstævning uden for cypriotisk område, og som ikke er blevet oversat, for det første fremgår, at fristen for de sagsøgte til at give møde for den cypriotiske ret var væsentligt længere end den, der var anført desangående i stævningen. For det andet indeholdt kendelsen en præcisering af, at enhver senere anmodning blev anset for forkyndt for den omhandlede part, såfremt en meddelelse om at give møde ikke var indgivet inden for den i nævnte kendelse anførte frist, når en kopi heraf var opsat på Eparchiako Dikastirio de Paphos (førsteinstansretten) opslagstavle i fem dage.

21 Selv om Alpha Bank heroverfor gjorde gældende, at forkyndelsen, således som den var blevet foretaget i den foreliggende sag, var lovlig, eftersom de indstævnte parter havde fået kendskab til det anlagte søgsmål og formålet hermed, annullerede den cypriotiske ret i første instans denne forkyndelse, idet den fandt, at de udeladelser, som var blevet gjort gældende af de appelindstævnte, udgjorde en tilsidesættelse af såvel bestemmelserne i den cypriotiske civile retsplejelov som af bestemmelserne i forordning nr. 1393/2007. Modtagerne blev således frataget muligheden for at gøre sig bekendt med indholdet af alle de relevante dokumenter, og de var heller ikke blevet oplyst om deres ret til at nægte at modtage kendelsen på græsk, som ikke var ledsaget af en oversættelse til engelsk, under anvendelse af formularen i bilag II til nævnte forordning.

22 Alpha Bank har iværksat appel til prøvelse af denne afgørelse for den forelæggende ret, som har fastslået, at den af førsteinstansretten foretagne annullation af forkyndelsen ikke var begrundet, for så vidt som den var støttet på en tilsidesættelse af national ret.

23 Den forelæggende ret er i tvivl om virkningerne i de foreliggende sager af den omstændighed, at de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige ikke fandt det nødvendigt at forkynde standardformularen, der er nævnt i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007, og som fremgår af bilag II hertil, for de appelindstævnte i hovedsagerne.

24 Nævnte forordning har ganske vist til formål at afbalancere sagsøgernes og de sagsøgtes rettigheder med henblik på at garantere retten til en retfærdig rettergang, således at det er vigtigt, at den indklagede har fået fuldt kendskab til stævningen, men det fremgår ikke, at rettighederne for de appelindstævnte i hovedsagerne er blevet tilsidesat i disse sager, idet de gav rettidigt møde for den cypriotiske dommer, og de hverken havde specificeret arten eller de konkrete virkninger af den »vildledning«, som de hævder at være ofre for. Ifølge den forelæggende ret præciseres det ikke desto mindre ikke i forordning nr. 1393/2007, hvilke dokumenter der under alle omstændigheder skal forkyndes. Nævnte ret har desuden anført, at Domstolen endnu ikke har truffet afgørelse vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt forkyndelsen af standardformularen i bilag II til denne forordning er påkrævet i alle tilfælde, og om undladelsen af denne forkyndelse nødvendigvis indebærer, at proceduren er ugyldig.

25 Under disse omstændigheder har Anotato Dikastirio Kyprou besluttet at udsætte sagerne og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er forkyndelse af standardformularen i henhold til forordning nr. 1393/2007 påkrævet i alle tilfælde, eller kan der være undtagelser?

2) Hvis det fastslås, at forkyndelsen er påkrævet i alle tilfælde, er undladelsen heraf i det foreliggende tilfælde da en grund til at erklære forkyndelsen ugyldig?

3) I benægtende fald, kan forkyndelsen da ske, i overensstemmelse med hensigten og formålet med forordning nr. 1393/2007, ved forkyndelse for de indstævntes advokat, som har indvilget i at give møde under protest, idet han over for sine klienter har forpligtet sig til at modtage forkyndelsen, eller skal forkyndelsen ske ved en ny forkyndelse i henhold til den procedure, der er fastsat i forordning nr. 1393/2007?«

Om de præjudicielle spørgsmål

26 Med sine tre præjudicielle spørgsmål, der skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 8 i forordning nr. 1393/2007 skal fortolkes således, at adressaten for det dokument, der skal forkyndes, under alle omstændigheder skal oplyses – under anvendelse af

standardformularen i bilag II til denne forordning – om sin ret til at nægte at modtage dette dokument, og hvilke retsvirkninger manglende oplysning under anvendelse af denne formular i givet fald har.

Om den obligatoriske karakter af standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007

27 Hvad angår dette første aspekt af de forelagte spørgsmål, således som de er blevet omformuleret, bemærkes, at ordlyden af artikel 8 i forordning nr. 1393/2007 ikke i sig selv gør det muligt at give et nyttigt svar herpå.

28 Rækkevidden af nævnte bestemmelse skal således fastlægges ved at betragte bestemmelsen i dens rette sammenhæng. Det må derfor undersøges, hvilke formål der forfølges med forordning nr. 1393/2007 såvel som med den ordning, som denne gennemfører, og som dens artikel 8 er en del af (jf. i denne retning dom Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, præmis 45).

29 Hvad for det første angår formålene med forordning nr. 1393/2007 bemærkes, at sidstnævnte, der er vedtaget på grundlag af artikel 61, litra c), EF, således som det fremgår af anden betragtning hertil, tilsigter at indføre en ordning for forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager med henblik på, at det indre marked kan fungere tilfredsstillende (jf. domme Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, præmis 29, og Fahnenbrock m.fl., C-226/13, EU:C:2015:383, præmis 40).

30 Henset til formålet om at sikre en effektiv og hurtig afvikling af de retslige procedurer og en forsvarlig retspleje, fastsætter nævnte forordning således princippet om direkte fremsendelse af retslige og udenretslige dokumenter mellem medlemsstaterne (jf. dom Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, præmis 3), hvilket har til virkning at forenkle og fremskynde procedurerne. Disse formål nævnes i sjette til ottende betragtning til forordningen.

31 Som Domstolen allerede har fastslået ved flere lejligheder, kan nævnte formål imidlertid ikke virkeliggøres ved på nogen som helst måde at svække adressaternes ret til forsvar, som afledes af retten til en retfærdig rettergang, der er fastsat i artikel 47, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og artikel 6, stk. 1, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (jf. bl.a. dom Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

32 I denne henseende er det vigtigt ikke bare at sikre, at dette dokuments adressat rent faktisk modtager det omhandlede dokument, men også, at adressaten sættes i stand til at få kendskab til og fuldt ud at forstå meningen og omfanget af den handling, der er truffet over for den pågældende i udlandet, således at han kan varetage sine rettigheder på effektiv vis i afsenderstaten (jf. i denne retning dom Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, præmis 36 og 41, og analogt for så vidt angår Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29.5.2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (EFT L 160, s. 37), som blev afløst af forordning nr. 1393/2007, dom Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, præmis 64 og 73).

33 Med henblik herpå bør forordning nr. 1393/2007 derfor fortolkes således, at der i hvert enkelt konkrete tilfælde sikres en rimelig balance mellem interesserne for sagsøgeren og sagsøgte, der er dokumentets adressat, ved at forene en effektiv og hurtig fremsendelse af retslige dokumenter med kravet om at sikre en tilstrækkelig beskyttelse af retten til forsvar for adressaten for disse dokumenter (jf. domme Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, præmis 48, og Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, præmis 36).

34 Hvad for det andet angår den ordning, som gennemføres med forordning nr. 1393/2007 med henblik på at nå disse mål, bemærkes det, således som det følger af denne forordnings artikel 2 og 4, stk. 1, i forening, og i lyset af sjette betragtning hertil, at fremsendelsen af dokumenter i princippet foretages mellem »fremsendende instanser« og »modtagende instanser«, der er udpeget af medlemsstaterne (jf. dom Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, præmis 30). I henhold til nævnte forordnings artikel 4 fremsendes det eller de dokumenter, der skal forkyndes, direkte og hurtigst muligt på enhver egnet måde fra den fremsendende instans til den modtagende instans.

35 I henhold til denne forordnings artikel 5, stk. 1, påhviler det den fremsendende instans at henlede rekvirentens opmærksomhed på risikoen for, at adressaten kan nægte at modtage et dokument, der ikke er affattet på et af de i nævnte forordnings artikel 8 omhandlede sprog. Det påhviler dog rekvirenten at beslutte, om det omhandlede dokument skal oversættes, hvilket rekvirenten i henhold til samme forordnings artikel 5, stk. 2, desuden skal betale for.

36 Hvad angår den modtagende instans påhviler det denne at foretage en faktisk forkyndelse af dette dokument for adressaten som fastsat i artikel 7 i forordning nr. 1393/2007. Den modtagende instans skal i denne forbindelse dels holde den fremsendende instans informeret om alle relevante forhold herom ved at fremsende standardformularen i bilag I til denne forordning, dels i henhold til forordningens artikel 8, stk. 1, gøre adressaten opmærksom på, at denne kan nægte at modtage dokumentet, hvis sidstnævnte ikke er affattet eller oversat til et af de i denne bestemmelse omhandlede sprog, dvs. enten et sprog, som han forstår, det officielle sprog i den modtagende medlemsstat eller i givet fald et af de officielle sprog på det sted, hvor forkyndelsen skal finde sted, hvilke sprog adressaten må antages at beherske. Når sidstnævnte rent faktisk nægter, påhviler det desuden i henhold til samme artikels stk. 2 og 3 den modtagende instans straks at underrette den fremsendende instans herom og at returnere anmodningen og det dokument, der ønskes oversat, til den fremsendende instans.

37 Derimod skal nævnte instanser ikke udtale sig om spørgsmål af materiel art, såsom spørgsmål om, hvilket eller hvilke sprog dokumentets adressat forstår, og om dokumentet skal eller ikke skal være ledsaget af en oversættelse til et af de i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007 omhandlede sprog.

38 Enhver anden fortolkning ville nemlig kunne skabe retlige problemer, der kunne føre til tvister, som ville forsinke og vanskeliggøre proceduren for fremsendelse af dokumenter fra en medlemsstat til en anden.

39 I hovedsagerne fremgår det imidlertid af de for Domstolen fremlagte sagsakter, at den modtagende instans fastslog, at kendelsen om tilladelse til forkyndelse af dokumentet i udlandet ikke burde oversættes, og heraf udledte, at det omhandlede dokument ikke skulle være ledsaget af standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007.

40 Denne forordning giver imidlertid ikke den modtagende instans nogen som helst kompetence til at vurdere, om betingelserne i forordningens artikel 8, stk. 1, for, at et dokuments adressat kan nægte at modtage det, er opfyldt.

41 Tværtimod påhviler det alene den nationale retsinstans i den fremsendende medlemsstat, for hvilken søgsmålet er indbragt, at træffe afgørelse om spørgsmål af denne art, eftersom de stiller sagsøgeren og sagsøgte mod hinanden.

42 I denne henseende skal denne retsinstans efter at have indledt forkyndelsesproceduren ved at fastlægge, hvilket eller hvilke dokumenter der er relevante i denne forbindelse, kun træffe afgørelse efter, at et dokuments adressat rent faktisk har nægtet at modtage det med den begrundelse, at det ikke var affattet på et sprog, som han forstår eller må antages at forstå. Nævnte retsinstans skal således på sagsøgerens anmodning efterprøve, om en sådan nægtelse var begrundet (jf. analogt dom Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, præmis 85). Retsinstansen skal i denne forbindelse tage behørigt

hensyn til alle omstændighederne i sagen for dels at vurdere dokumentets adressats sprogkundskaber (jf. dom Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, præmis 80), dels afgøre, om en oversættelse af dokumentet er påkrævet under hensyntagen til arten af det dokument, som det drejer sig om.

43 Endelig skal nævnte retsinstans i den enkelte sag sikre, at de omhandlede parters respektive rettigheder beskyttes på en afbalanceret måde, idet formålet om effektivitet og hurtighed med hensyn til forkyndelsen i sagsøgerens interesse afvejes over for formålet om den effektive beskyttelse af adressatens ret til forsvar.

44 Efter denne præcisering skal det vedrørende den ordning, som er indført ved forordning nr. 1393/2007, tilføjes, at sidstnævnte ligeledes fastsætter anvendelsen af to standardformularer, der findes i henholdsvis bilag I og II hertil.

45 Det skal i denne henseende for det første præciseres, at forordning nr. 1393/2007 ikke indeholder nogen undtagelse til anvendelsen af disse formularer.

46 Derimod fremgår det af 11. betragtning til samme forordning, at de standardformularer, der er fastlagt heri, »bør […] anvendes«, da de under overholdelse af de omhandlede parters respektive rettigheder, og som det fremgår af syvende betragtning til forordning nr. 1393/2007, bidrager til at forenkle og øge gennemsigtigheden af dokumentfremsendelse og dermed sikre både deres læsbarhed og sikkerheden i forbindelse med deres fremsendelse.

47 For det andet udgør nævnte formularer, som anført i 12. betragtning til denne forordning, instrumenter, hvorved adressaterne oplyses om deres mulighed for at nægte at modtage det dokument, der skal forkyndes.

48 Det er under hensyn til disse betragtninger, at den nøjagtige rækkevidde af standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007 skal fastlægges, og dermed også af artikel 8, stk. 1, heri, som vedrører meddelelsen af nævnte formular til dokumentets adressat.

49 Som det i denne henseende fremgår af selve ordlyden af overskriften på og indholdet af nævnte formular, betegnes muligheden for at nægte at modtage det dokument, der skal forkyndes, som fastsat i nævnte artikel 8, stk. 1, som en »ret« for dette dokuments adressat.

50 For at denne af Den Europæiske Unions lovgiver tillagte ret kan få reel virkning, bør dokumentets adressat imidlertid skriftligt underrettes herom. I den ordning, som gennemføres ved forordning nr. 1393/2007, oplyses adressaten herom ved hjælp af standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007, på samme måde, som sagsøgeren fra procedurens begyndelse under anvendelse af standardformularen i bilag I til denne forordning oplyses om, at dokumentets adressat har denne ret.

51 Det følger heraf, at artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007 omfatter to ganske vist forbundne, men alligevel adskilte elementer, nemlig dels adressaten for et dokuments ret til at nægte at modtage dette dokument alene med den begrundelse, at det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse på et sprog, som han antages at kunne forstå, dels den formelle underretning om nævnte ret, som den modtagende instans skal foretage. Med andre ord, og modsat hvad den modtagende instans synes at have medgivet i hovedsagerne, henviser betingelsen om dokumentets sprog ikke til den modtagende instans underretning af adressaten, men udelukkende til retten til at nægte, som er forbeholdt sidstnævnte.

52 Standardformularen i bilag I til nævnte forordning opererer desuden med en klar sondring mellem disse to aspekter, idet der i særskilte rubrikker henvises til skriftlig underretning af adressaten om dennes ret til at nægte at modtage dokumentet og til den effektive udøvelse af denne ret.

53 Under disse betingelser forekommer det, at selve nægtelsen ganske vist er klart betinget, for så vidt som dokumentets adressat kun kan gøre gyldigt brug heraf, hvis det omhandlede dokument ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til et sprog, som han forstår, eller på det officielle sprog i denne medlemsstat eller et af de officielle sprog på det sted, hvor forkyndelsen skal finde sted (jf. i denne retning tiende betragtning til forordning nr. 1393/2007). Som det således fremgår af nærværende doms præmis 42, påhviler det i sidste ende den retsinstans, for hvilken søgsmålet er indbragt, at afgøre, om denne betingelse er opfyldt, ved at vurdere, om dokuments adressats nægtelse er begrundet.

54 Udøvelsen af denne ret til nægtelse forudsætter dog, at dokumentets adressat er blevet behørigt underrettet, forudgående og skriftligt, om, at han har denne ret.

55 Den modtagende instans er dermed i alle tilfælde, når den forkynder dokumentet eller lader det forkynde over for adressaten, forpligtet til at lade det omhandlede dokument ledsage af standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007, der oplyser adressaten om dennes ret til at nægte at modtage dette dokument.

56 Det skal endvidere præciseres, at en sådan forpligtelse ikke medfører særlige vanskeligheder for den modtagende instans, eftersom det er tilstrækkeligt, at denne instans lader det dokument, der skal forkyndes, ledsage af den fortrykte tekst, som er fastsat i nævnte forordning på alle Unionens officielle sprog.

57 Ovenstående fortolkning skal således både sikre gennemsigtighed ved at sætte dokumentets adressat i stand til at kende omfanget af sine rettigheder og muliggøre en ensartet anvendelse af forordning nr. 1393/2007 (jf. analogt domme Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, præmis 46, og Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, præmis 60), uden at medføre forsinkelse, men derimod bidrage til at forenkle og forbedre fremsendelsen af dette dokument.

58 Det skal således fastslås, at den modtagende instans under alle omstændigheder, og uden at den i denne henseende har en skønsmargin i denne henseende, er forpligtet til at underrette et dokuments adressat om hans ret til at nægte at modtage dette dokument, ved konsekvent at anvende standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007 til dette formål.

Om virkningerne af undladelsen af – under anvendelse af standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007 – at give oplysninger

59 Hvad angår det andet aspekt af de præjudicielle spørgsmål, således som de er blevet omformuleret, bemærkes, at artikel 8 i forordning nr. 1393/2007 om nægtelse af at modtage dokumentet ikke indeholder bestemmelser om retsvirkningerne af at undlade at oplyse dokumentets adressat – under anvendelse af standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007 – om hans ret til at nægte at modtage dette dokument.

60 Det fremgår desuden ikke af nogen bestemmelse i denne forordning, at en sådan undladelse indebærer, at forkyndelsesproceduren er ugyldig.

61 Hvad desuden angår virkningerne af, at et dokuments adressat nægter at modtage sidstnævnte under henvisning til, at dette dokument ikke er ledsaget af en oversættelse til et sprog, som han forstår, eller til det modtagende medlemsstats officielle sprog, har Domstolen allerede vedrørende forordning nr. 1348/2000, som blev afløst af forordning nr. 1393/2007, fastslået, at proceduren ikke skal erklæres ugyldig, men at afsenderen derimod skal have mulighed for at afhjælpe dette ved at fremsende den ønskede oversættelse (jf. i denne retning dom Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, præmis 38 og 53).

62 Forordning nr. 1393/2007 har nu fastsat dette princip i sin artikel 8, stk. 3.

63 En lignende løsning skal anvendes i det tilfælde, hvor den modtagende instans har undladt at fremsende standardformularen i bilag II til sidstnævnte forordning til et dokuments adressat.

64 Udeladelsen af nævnte standardformular og nægtelsen af at modtage et dokument på grund af manglende passende oversættelse er nemlig nært forbundne, for så vidt som det i disse to situationer kan skade udøvelsen af retten for adressaten for et sådant dokument til at nægte at modtage det.

65 Det forekommer således passende at fastslå, at disse to situationer bør have identiske retsvirkninger.

66 At erklære enten dokumentet, der skal forkyndes, eller forkyndelsesproceduren ugyldig, ville desuden ikke være foreneligt med det i forordning nr. 1393/2007 forfulgte formål om at fastsætte en direkte, hurtig og effektiv fremgangsmåde med henblik på at fremsende dokumenter i civile og kommercielle sager mellem medlemsstaterne.

67 På denne baggrund bør det være muligt at afhjælpe undladelsen af at give oplysninger under anvendelse af standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007.

68 Med hensyn til fremgangsmåden ved en sådan løsning bemærkes, at der kun findes to omstændigheder, hvorunder forkyndelsen af et retsligt dokument mellem medlemsstaterne er undtaget fra anvendelsesområdet for forordning 1393/2007; dels når adressatens bopæl eller sædvanlige opholdssted er ukendt, dels når sidstnævnte har udpeget en godkendt repræsentant i den stat, hvor retssagen verserer (jf. dom Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, præmis 24).

69 I de andre tilfælde er forkyndelsen af et retsligt dokument derimod nødvendigvis omfattet af nævnte forordnings anvendelsesområde, når adressaten for dette dokument er bosiddende på en anden medlemsstats område, og skal følgelig, som fastsat i forordningens artikel 1, stk. 1, foretages med de midler, som er indført ved selve forordningen med henblik herpå (jf. dom Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, præmis 25).

70 Derfor skal alene forordning nr. 1393/2007 finde anvendelse med henblik på at afhjælpe en undladelse som den i hovedsagerne omhandlede.

71 En sådan løsning understøttes desuden af nødvendigheden af en ensartet anvendelse af nævnte forordning (jf. i denne retning dom Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, præmis 60 og den deri nævnte retspraksis).

72 I en situation som den i hovedsagerne omhandlede påhviler det således den modtagende instans straks at underrette dokumentets adressater om deres ret til at nægte at modtage sidstnævnte ved i henhold til artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007 at fremsende dem standardformularen i bilag II til denne forordning.

73 Det skal tilføjes, at det, hvis de omhandlede adressater efter denne oplysning gør brug af deres ret til at nægte at modtage det omhandlede dokument, påhviler den nationale ret, som søgsmålet er indbragt for i den fremsendende medlemsstat, at afgøre, om en sådan nægtelse under hensyntagen til alle omstændighederne i den foreliggende sag er begrundet, således som det er beskrevet i præmis 41-43 i nærværende dom.

74 For det tilfælde, at denne ret konkluderer, at nægtelsen af at modtage det omhandlede dokument er velbegrundet, bør oversættelsen heraf herefter fremlægges for adressaterne efter den fremgangsmåde, der er fastsat i forordning nr. 1393/2007, herunder navnlig artikel 8, stk. 3, heri.

75 Forordning nr. 1393/2007 fastsætter derimod ikke, at forkyndelsen af et dokument gyldigt kan foretages til de godkendte repræsentanter, som har indvilget i at give møde under protest for den ret, som søgsmålet er indbragt for i den fremsendende medlemsstat, alene med henblik på at bestride procedurens lovlighed.

76 Det skal således fastslås, at den omstændighed, at den modtagende instans, når den foretager forkyndelsen af et dokument til dets adressat, ikke har vedlagt standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007, ikke udgør en grund til at erklære proceduren ugyldig, men er en undladelse, der skal afhjælpes i henhold til bestemmelserne i denne forordning.

77 Under hensyn til ovenstående bemærkninger skal de tre forelagte spørgsmål besvares med, at forordning nr. 1393/2007 skal fortolkes således:

— Den modtagende instans er under alle omstændigheder, og uden at den har en skønsmargin i denne henseende, forpligtet til at underrette et dokuments adressat om hans ret til at nægte at modtage dette dokument, ved konsekvent at anvende standardformularen i bilag II til denne forordning til dette formål.

— Den omstændighed, at denne instans, når den foretager forkyndelsen af et dokument til dets adressat, ikke har vedlagt standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007, udgør ikke en grund til at erklære proceduren ugyldig, men er en undladelse, der skal afhjælpes i henhold til bestemmelserne i denne forordning.

Sagens omkostninger

78 Da sagens behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (»forkyndelse af dokumenter«) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 skal fortolkes således, at:

— **den modtagende enhed under alle omstændigheder, og uden at den har en skønsmargin i denne henseende, er forpligtet til at underrette et dokuments adressat om hans ret til at nægte at modtage dette dokument, ved konsekvent at anvende standardformularen i bilag II til denne forordning til dette formål, og**

— **den omstændighed, at denne instans, når den foretager forkyndelsen af et dokument til dets adressat, ikke har vedlagt standardformularen i bilag II til forordning nr. 1393/2007, ikke udgør en grund til at erklære proceduren ugyldig, men er en undladelse, der skal afhjælpes i henhold til bestemmelserne i denne forordning.**

Underskrifter